

ΤΟ ΑΓΡΥΠΝΟΝ ΚΩΜΑ

I

ΤΡΕΨΑΤΕ ταχέως τὴν σελίδα ταύτην ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν εἰσθε πατέρες ἀνηλίκων καὶ δὲν ἔχετε τὸ ψυχικὸν σθένος ν' ἀντιστῆτε εἰς τὰς ἐντυπώσεις, ἃς θὰ προκαλέσῃ ἡ ἐξήγησις τῆς καταστάσεως, ἣν ἡ ἱατρικὴ ὠνόμασε «ἄγρυπνον κῶμα». Εἴθε μὴ ποτε λάβητε ἀφορμὴν ν' ἀκούσητε ὅτι προσφιλὲς τέκνον φίλου σας ἢ γνωρίμου ἢ ξένου ἐντελῶς ὑπέπεσεν εἰς τὸ λεγόμενον ἄγρυπνον κῶμα, ὅπερ ἀπολήγῃ εἰς αἰώνιον κῶμα! Μὴ μιμηθῆτε τὸν γράφοντα τὰς λέξεις ταύτας, ὅστις δὲν ἤρκεϊτο εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰς παρηγόρους περιφράσεις τῶν ἱατρῶν, ἀλλὰ ἔρριπτε νυχθημερόν, ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρα ἡμερονύκτια, τὸ ὄμμα εἰς πᾶσαν παθολογίαν, εἰς πᾶν ἱατρικὸν σύγγραμμα, ὅπερ ἀνεῦρεν ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις, ζητῶν παρ' αὐτῶν παρήγορόν τι παράδειγμα ὅτι εὗρέθη ποτὲ παιδίον, παθὸν ὅ,τι ἔπαθε τὸ ἰδικόν του.

Τὰ ἄψυχα βιβλία θὰ σᾶς εἰπωσι τί εἶνε τὸ ἄγρυπνον κῶμα, οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ μὴ θέλοντες νὰ λαλήσωσι καθαρῶς πρὸ τῶν σπαρασσομένων γονέων, θὰ σᾶς εἰπωσι λέξεις τινὰς καὶ θὰ ἀφήσωσιν ὑμᾶς μεταξὺ ἐλπίδος καὶ φόβου, ἕως οὗ ἐπέλθῃ τὸ μοιραῖον τέλος.

Δὲν εἶνε νεκροφάνεια! ἐν ἐκείνῃ τοῦλάχιστον φαίνεται νεκρὸν τὸ προσφιλὲς ὄν, ἐνῶ εἶνε ζῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ἄγρυπνον κῶμα βλέπετε τὴν ἀπαισίαν, τὴν μέσσην, τὴν φοβεράν κατάστασιν μεταξὺ ζωῆς σθεννυμένης καὶ θανάτου ἤδη καταλαβόντος εἰς τοὺς ὀνυχὰς τοῦ τῷ αὐτοῦ θύμα.

Ἄλλ' ὄχι! στῆτε πρὸ τῆς σελίδος ταύτης καὶ προχωρήσατε ἵνα ὑπολογίσητε τὸ μέγεθος τῆς εὐτυχίας τοῦ πατρὸς μετὰ παραβολὴν πρὸς τὴν σπαρακτικωτάτην ὁδύνην ἐκείνων, οἵτινες ἔμαθον, οἵτινες εἶδον ἐμπράκτως τὸ σιγηλὸν ἐκεῖνο περὶ τὴν κλίνην δρᾶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἔδωκε τὸν τίτλον: «ἄγρυπνον κῶμα»!

II

Μέσαι νύκτες!.. Πλάσμα περικαλλές, ἄδρωτάτη πενταετής κόρη, ἥς ἡ λαλιὰ ἦτο διὰ τοὺς γονεῖς καὶ οἰκείους προτιμωτέρα μυρίων ἀηδόνων, ἔκειτο ἐπὶ κλίνης ἐπίτηδες μετενεχθείσης εἰς τὴν εὐρύχωρον αἴθουσαν, κατὰ ἱατρικὴν παραγγελίαν. Πέριξ ἀπὸ τῶν τοίχων μεγάλαι εἰκόνες γονέων καὶ συγγενῶν προὔκάλουν τὸ γλυκὺ μειδίαμα τῆς κόρης, πρὶν σκοτισθῇ ἡ διάνοια, πρὶν ἡ ἀπαισία τῶν μηνίγγων νόσος φέρῃ κατ' ἀρχὴν τὴν ὑπνηλίαν, εἴτα τὴν κώφωσιν καὶ ὕστατον τὸ τριήμερον ἄγρυπνον κῶμα! Παρὰ τὸ προσκέφαλον ἔκειτο ἔτι ἡ πρώτη καὶ ὑστάτη μικρὰ πλάξ, ἣν ἀπέκτα ὡς μαθήτρια ὀλίγων ἔτι ἡμερῶν· ἐπὶ τῆς ξανθῆς δὲ κεφαλῆς σάκκος ἀδιάδροχος πλήρης πάγου. Παρὰ τὴν κλίνην δέ, κατάκεινται, εἰκοστὴν ἤδη ἡμέραν, σιωπηλοί, μεταξὺ ἀπογνώσεως καὶ ἀμυδρῶν ἐλπίδων οἱ γονεῖς καὶ οἰκεῖοι.

Ἴατροι — κραυγάζει ὁ πατήρ, πρωΐαν τινά· δὲν ἐκλείσειν ἀπὸ χθὲς τὸ ὄμμα της· θὰ καταβάλῃ τὴν μικράν, ἡ ἀγρυπνία. Τί νὰ μοι εἴπωσιν οὗτοι; Οὔτε διανοοῦντο νὰ μοι ἐξηγήσωσιν ὅτι ἐπέρχεται ἡ κωματικὴ κατάστασις ἡ προάγγελος τοῦ μοιραίου τέλους. Ἀπὸ τῆς πρωΐας ἐκείνης ἡ λατρευτὴ κόρη ἐστήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ ἄνω... Εἰς μάτην αἱ βροντώδεις ἐπικλήσεις τῶν γονέων· εἰς μάτην αἱ μεγάλαι λάμψεις τῶν κομιζομένων λαμπτήρων· οὔτε βλέπει, οὔτε ἐννοεῖ· καὶ ἐν τούτοις μένει ἀπαισίως ἀνοιχτὸν τὸ γαλανόν της ὄμμα. Καὶ ἐθώπευεν ἀκαταπαύστως ὁ τλήμων πατήρ ἡπίως τὰς ὀφρὺς καὶ τὰς βλεφαρίδας ἐπιζητῶν διὰ τῶν θωπειῶν νὰ προκαλέσῃ στιγμιαίαν ἀνάπαυσιν. Εἰς μάτην, μοι εἶπέ τις τῶν ἱατρῶν· δὲν εἶνε ἀγρυπνία, δὲν εἶνε ἀϋπνία· ὑπερισχύει ἡ πίεσις τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐπέρχεται τὸ ἀνοιγμα τοῦτο τῶν ὀφθαλμῶν...

III

Εἰς τὴν παρακειμένην αἵθουσαν κατάκεινται τῶμοι ἰατρικῶν βιβλίων· ἐζήτει παρ' αὐτῶν ἐξήγησιν καὶ παρηγορίαν ὁ πατὴρ καὶ ἐτόλμα νὰ ἀποδεικνύῃ εἰς τοὺς ἰατροὺς τί ἐφρόνει ὁ Trousseau, ὁ D 'Espine, ὁ Relliet, ὁ Descroisilles καὶ τόσοι ἄλλοι παθολόγοι καὶ παιδίατροι. Ἐντὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρὸς συνεσωρεύοντο μυρία γινῶμαι περὶ τῶν ὑποδεικνυομένων θεραπευτικῶν μέσων. Αἶφνης διακρίνει διεύρυνσιν τῆς κόρης τῶν ὀφθαλμῶν. Φεῦ ! εἶχεν ἦδει ἀναγνώσει ὅτι αὕτη προέρχεται «ἐκ τῆς παραλυσίας τῆς τρίτης στιγμῆς τῶν ὀφθαλμῶν.»

Ἐβδομήκοντα περίπου ὥρας διήρχεσε τὸ ἄγρυπνον τοῦτο κῶμα. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐν ᾧ διήρχοντο κάτωθεν ἄδοντες θαμῶνες τοῦ παρακειμένου θεάτρου, ἐξέπνευσ, ἡ μικρὰ κόρη ἄνευ σπασμῶν, ἄνευ ἀγῶνος, ἡρέμα, μὲ ἀνοικτὸν πάντοτε ὀφθαλμόν. . . Οὔτε διέφερε τὸ νεκρωθὲν ἤδη πλάσμα τοῦ πρὸ ὀλίγου ἐν ἀγρύπνῳ κόματι διατελοῦντος. Τότε ἔκλεισε τὸν ἀνοικτὸν ὀφθαλμόν καὶ ἔμεινεν ἐσαεὶ κλειστός καὶ δέχετο τὸ ἄγρυπνον κῶμα τὸ ἀέναν ἄνευ ἐξεγέρσεως κῶμα. "Ὅ,τι προανήγγειλε τὸ βωδὸν κῶμα, συνεπλήρωσε τὴν ἐπομένην τὸ χῶμα, καλύπτον ἐς αἰεὶ τὴν μικρὰν "Ε λ λ η ν ! Καὶ αἱ ἐβδομήκοντα ἐχεῖναι ὥραι τοῦ ἀπαισίου κώματος μετέδιδον εἰς τοὺς σπαρασσομένους γονεῖς τῆς ἄλλῃν αὐπνίαν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες παραμένουσι καὶ μὲ κλειστὸν ἔτι ὀφθαλμόν ! Οὔτε παρηγοροῦσι τὸν δύσμοιρον πατέρα τὰ συλ-λυπητήρια καὶ αἱ παρηγορίαι, αἵτινες ἐνθυμίζουσι τὰς σαιξ-σπηρεῖους ἐκείνας λ έ ξ ε ι ς, λ έ ξ ε ι ς, λ έ ξ ε ι ς !

Ἀθῆναι 2 Σεπτεμβρίου 1895.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΑΜΠΕΛΑΣ